

СТ А Н О В И Щ Е

От: *проф. д. ик. н. Виржиния Иванова Желязкова от
Висшето училище по застраховане и финанси-София
Научна специалност: 3.8. Икономика (Финанси, парично обращение,
кредит и застраховка)*

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна
степен **„доктор“** по научна специалност в УНСС.

Автор на дисертационния труд: *Илия Димитров Куцаров*
Тема на дисертационния труд: *„Финансова интеграция и
синхронизация на бизнес цикъла“*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 483/5.03.2021 г. на зам.-ректора на УНСС по научноизследователската и дейност и международното сътрудничество.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към *катедра „Икономикс“* на УНСС по научна специалност 3.8. Икономика. Обучението е осъществено в *задочна* форма.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният за изготвяне на становище дисертационен труд се състои от общо 186 страници. Изложението на изследването е структурирано в увод, три глави и заключение, след което са поместени приложения и списък на използваната литература. В рамките на труда са цел илюстриране на идеите и изводите на автора са поместени 23 таблици и 21 фигури. Прави впечатление значимият брой литературни източници, които са цитирани в рамките на труда – общо 192 на брой, което е

показателно за познаването на изследваната проблематика от страна на дисертанта.

Актуалността на проблема, избран за обект на дисертационния труд е повече от явна – един от централните въпроси пред развитието на ЕС е именно постигането на финансова интеграция и синхронизация на бизнес циклите на отделните страни в неговите рамки. От тази гледна точка изследването на дисертанта е навременно и тематиката притежава ясно изразен дискуссионен характер. Тезата, целта, задачите, обекта и предмета на труда са добре дефинирани и изложението отговаря на заявката, която те дават в рамките на увода.

Изложението е структурирано логично и последователно, разпределено е равномерно в три глави при отчитане на спецификата на проблематиката, която се разглежда в техните рамки. Първата глава е посветена на теоретичните аспекти на изследваните от дисертанта проблеми – финансовата интеграция, синхронизацията на бизнес циклите и зависимостта между тях. Обект на втората глава е дескриптивният анализ на финансовата интеграция и синхронизацията на икономическата активност в ЕС. Във фокуса на третата глава са поставени резултатите от иконометричен анализ на влиянието на финансовата интеграция върху синхронизацията на бизнес цикъла в ЕС. С избора си на структура на изложението дисертантът на практика демонстрира отлично познаване на проблема, който изследва, тъй като, за да се избере подходяща рамка на изложението на толкова комплексна макроикономическа тема е необходимо да притежава много задълбочени познания за основните връзки както между отделните макроикономически феномени, така и между различните макроикономически показатели. Това ясно проличава от дисертационния труд и е показателно за степента на овладяване на изследваната материя от страна на дисертанта. От изложението личи авторската позиция по изследваните въпроси, яснота и категоричност на изводите, които се постигат само в резултат от запознатост с тематиката.

Към момента на изготвянето на становището няма информация за плагиатство при изготвянето на дисертационния труд и публикациите, представени във връзка с процедурата по защита.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Дисертационният труд представлява стегнат и последователен анализ на значим проблем за ЕС. Сред основните научни и научно-приложни резултати се откроява **на първо място**, изясняването в теоретичен план на това какво представлява, от една страна финансовата

интеграция, от друга - синхронизацията на бизнес циклите на отделните държави, особено когато става дума за страни в рамките на един политически (а част от тях и във валутен) съюз. **На второ място**, важен резултат от изследването е осветляването на финансовата интеграция и на синхронизацията на икономическата активност в ЕС. И двата резултата считам за значими, тъй като засягат най-важните за напредъка на ЕС проблеми – недостатъчната финансова синхронизация на политиките на страните в рамките на съюза и раздалечаването (дивергенцията) на бизнес циклите им, което е и в сърцевината на продължаващата вече повече от десет години практическа стагнация на икономиката на съюза.

Избраната методология, която съчетава методи от областта на качествения и количествения анализ е напълно подходяща за целите на изследването и именно тази комбинация прави възможно постигането на задачите на изследването и реализирането на резултатите и на приносите в неговите рамки.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Дисертантът е представил справка за общо шест броя научни и научно-приложни приноси в дисертационния си труд. Считам, че всички те са коректно представени и отговарят на постигнатото от него в рамките на труда.

От шестте приноса причислявам двата – 1) въвеждането на нов подход за конструиране на динамичен индикатор за синхронизация на бизнес цикъла по двойки икономики и 2) иконометричния анализ за оценка на влиянието на финансовата интеграция върху синхронизацията на бизнес цикъла в ЕС като такива с научно-приложен характер, а останалите четири – като приноси с изразен научен, теоретичен характер.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Дисертантът е представил общо три броя научни публикации по темата на дисертационния си труд. И трите са публикувани в научни издания, две от тях са сборници от научни конференции, едното – научни трудове на УНСС. По този начин дисертантът изпълнява националните минимални изисквания за присъждане на ОНС „доктор“.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът на дисертационния труд е изготвен съобразно добрите практики за съставянето на подобен род научна разработка и в сбит вид представя съдържанието и основните изводи от дисертационния

труд, приносите в него и публикациите на дисертанта във връзка с този труд.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам съществени критични бележки. Бих препоръчала на дисертанта да публикува труда си като книга, за да придобие публичност.

8. Заключение

Въз основа на гореизложеното с убеденост давам своята положителна оценка за дисертационния труд, автореферата и публикациите по процедурата и гласувам „за“ присъждането на ОНС „доктор“ на Илия Димитров Куцаров.

Дата: 14 май 2021 г.

Подпис: (п)
проф. д. ик. н. В. Желязкова